Medicinski fakultet u Rijeci

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN
2025/2026

Za kolegij

Stigma u psihijatriji

Studij:	**Medicina (R)** (izborni) Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij
Katedra:	**Katedra za psihijatriju i psihološku medicinu**
Nositelj kolegija:	**izv.prof.dr. sc. Kaštelan Ana, dr. med.**
Godina studija:	**4**
ECTS:	**1.5**
Stimulativni ECTS:	**0 (0.00%)**
Strani jezik:	**Ne**

Podaci o kolegiju:

Cilj ovog predmeta je objasniti značaj destigmatizacije psihijatrijskih bolesnika u 21. stoljeću, koje se smatra stoljećem reintegracije i poboljšanja socijalnog funkcioniranja za tu populaciju.

Studenti će tijekom predmeta identificirati društvene probleme s kojima se danas suočavaju oboljeli od psihijatrijskih bolesti te na koji način senzibilizirati prvo sebe, a onda i svoju okolinu u odnosu s navedenom populacijom.

Studenti će upoznati suvremene načine zbrinjavanja psihijatrijskih bolesnika koji se ne baziraju na bolnicama, već i životu u zajednici. Nadalje će kroz izravan razgovor i rad s reintegriranim psihijatrijskim bolesnicima studenti će vidjeti i naučiti jednu novu dimenziju psihijatrije. Kao pripremu za taj rad studenti će otkriti nove činjenice vezane uz komunikologiju, odnosno komunikaciju i pristupu pacijentu koja će im biti potrebna u cjelokupnom daljnjem radu, a ne samo u odnosu s psihijatrijskim bolesnicima.

Razvijanje općih kompetencija (znanja i vještina):

- Istraživački pristup sadržaju kolegija
- Timski rad
- Uporaba dostupne literature na Internetu i bazama podataka
- Izrada kvalitetne prezentacije

Prezentiranje sadržaja neke tematske cjeline drugim studentima i nastavniku.

Razvijanje specifičnih kompetencija (znanja i vještina) .

- Objasniti psihijatriju u zajednici i ciljeve psihijatrije 21. stoljeća
- Adekvatna komunikacija i pristup psihijatrijskom bolesniku
- Razumjeti specifičnosti i potrebe psihijatrijske populacije

Razumjeti značaj i utjecaj mentalnog zdravlja na sveukupno zdravlje.

Sadržaj:

PREDAVANJA

1. Uvodno predavanje – psihijatrija 21. stoljeća

Prikaz načina zbrinjavanja psihijatrijskih bolesnika kroz povijest i sadašnjost. Objasniti ključne razlike u terapiji između prošlosti i sadašnjosti i što nam to omogućuje. Prikaz Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama.

2. Pristup psihijatrijskom bolesniku

Teorijski prikaz adekvatne komunikacije s pacijentom. Definicija empatije i emocija. Definicija prijenosa i kontraprijenosa emocija.

3. Psihijatrija u zajednici

Prikaz lokalnih kapaciteta za psihijatriju u zajednici. Usporedba naših uvjeta s onima u inozemstvu. Objašnjenje prednosti i nedostatke te na koji način to pomaže bolesnicima.

4. Stigma

Definicija stigmatizacije. Definirati razmjere stigmatizacije psihijatrijskih bolesnika. Objasniti štetnost takvog odnosa društva prema bolesnicima. Razumjeti greške zdravstvenih radnika u odnosu s tim bolesnicima.

5. Destigmatizacija

Definicija destigmatizacije. Razumjeti važnost destigmatizacije psihijatrijskih bolesnika, kao i bolesnika uopće. Objasniti kako zdravstveni djelatnici imaju ulogu u aktivnoj destigmatizaciji. Prikazati lokalne primjere destigmatizacijskih programa, kao i usporedba s inozemnim i koji je bio njihov odjek i korisnost.

SEMINARI

Seminari tematski prate predavanja.

S1 – Psihijatrija 21. stoljeća

S2 - Pristup psihijatrijskom bolesniku

S3 – Psihijatrija u zajednici

S4 - Stigma

S5 - Destigmatizacija

VJEŽBE – terenska nastava

„Deinstitucionalizacija i organizirano stanovanje: primjeri dobre prakse” – posjeti dogovorno sa ravnateljicom Doma za odrasle osobe Turnić

Posjet Psihijatrijskoj bolnici Lopača i/ili Rab

Popis obvezne ispitne literature:

- Frančišković T, Moro Lj i sur. Psihijatrija. Zagreb: Medicinska naklada; 2009.
- Restek Petrović B, Filipčić I i sur. Rana intervencija kod psihotičnih poremećaja. Zagreb: Medicinska naklada; 2016.

Svi sadržaji koji nisu obuhvaćeni obveznom literaturom objaviti će se na Internet stranici kolegija

Popis dopunske literature:

- Gaebel W, Roessler W, Sartorious N. The Stigma of Mental Illness - End of the Story? Switzerland: Springer International Publishing; 2017.
- Hinshaw PS. The Mark oh Shame: Stigma of Mental Illness and an Agenda for Change. Oxford: Oxford University Press; 2009.

Internet i razne baze podataka (PubMed, Ovid...) za pretraživanje najnovijih objavljenih članaka iz područja stigme i mentalnih poremećaja

Nastavni plan:

Predavanja popis (s naslovima i pojašnjenjem):

P1 Uvodno predavanje – psihijatrija 21. stoljeća

Prikaz načina zbrinjavanja psihijatrijskih bolesnika kroz povijest i sadašnjost. Objasniti ključne razlike u terapiji između prošlosti i sadašnjosti i što nam to omogućuje. Prikaz Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama.

P2.Pristup psihijatrijskom bolesniku

Pristup psihijatrijskom bolesniku:Teorijski prikaz adekvatne komunikacije s pacijentom. Definicija empatije i emocija. Definicija prijenosa i kontraprijenosa emocija.

P3 Psihijatrija u zajednici

Prikaz lokalnih kapaciteta za psihijatriju u zajednici. Usporedba naših uvjeta s onima u inozemstvu. Objašnjenje prednosti i nedostatke te na koji način to pomaže bolesnicima.

P4. Stigma

Definicija stigmatizacije. Definirati razmjere stigmatizacije psihijatrijskih bolesnika. Objasniti štetnost takvog odnosa društva prema bolesnicima. Razumjeti greške zdravstvenih radnika u odnosu s tim bolesnicima

P5. Destigmatizacija

Definicija destigmatizacije. Razumjeti važnost destigmatizacije psihijatrijskih bolesnika, kao i bolesnika uopće. Objasniti kako zdravstveni djelatnici imaju ulogu u aktivnoj destigmatizaciji. Prikazati lokalne primjere destigmatizacijskih programa, kao i usporedba s inozemnim i koji je bio njihov odjek i korisnost

Seminari popis (s naslovima i pojašnjenjem):

S1 – Psihijatrija 21. stoljeća

Prikaz načina zbrinjavanja psihijatrijskih bolesnika kroz povijest i sadašnjost. Objasniti ključne razlike u terapiji između prošlosti i sadašnjosti i što nam to omogućuje. Prikaz Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama

S2 - Pristup psihijatrijskom bolesniku

Teorijski prikaz adekvatne komunikacije s pacijentom. Definicija empatije i emocija. Definicija prijenosa i kontraprijenosa emocija.

S3 Psihijatrija u zajednici

Prikaz lokalnih kapaciteta za psihijatriju u zajednici. Usporedba naših uvjeta s onima u inozemstvu. Objašnjenje prednosti i nedostatke te na koji način to pomaže bolesnicima.

S4 Stigma .

Definicija stigmatizacije. Definirati razmjere stigmatizacije psihijatrijskih bolesnika. Objasniti štetnost takvog odnosa društva prema bolesnicima. Razumjeti greške zdravstvenih radnika u odnosu s tim bolesnicima.

S5. Destigmatizacija

Definicija destigmatizacije. Razumjeti važnost destigmatizacije psihijatrijskih bolesnika, kao i bolesnika uopće. Objasniti kako zdravstveni djelatnici imaju ulogu u aktivnoj destigmatizaciji. Prikazati lokalne primjere destigmatizacijskih programa, kao i usporedba s inozemnim i koji je bio njihov odjek i korisnost

Vježbe popis (s naslovima i pojašnjenjem):

V1-V4 TERNSKA NASTAVA

„Deinstitucionalizacija i organizirano stanovanje: primjeri dobre prakse” – posjeti dogovorno sa ravnateljicom Doma za odrasle osobe Turnić

Posjet Psihijatrijskoj bolnici Lopača i/ili Rab

V5-V7 TERENSKA NASTAVA

„Deinstitucionalizacija i organizirano stanovanje: primjeri dobre prakse” – posjeti dogovorno sa ravnateljicom Doma za odrasle osobe Turnić

Posjet Psihijatrijskoj bolnici Lopača i/ili Rab

V8-V10 TERENSKA NASTAVA

„Deinstitucionalizacija i organizirano stanovanje: primjeri dobre prakse” – posjeti dogovorno sa ravnateljicom Doma za odrasle osobe Turnić

Posjet Psihijatrijskoj bolnici Lopača i/ili Rab

Obveze studenata:

Pohađanje nastave. Izrada seminara i eseja po zadanoj temi.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**, te prema **Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Medicinskom fakultetu u Rijeci** (usvojenog od strane Fakultetskog vijeća).

Rad studenta na predmetu vrednuje se i ocjenjuje **tijekom nastave** i **na završnom ispitu**.

Ukupan postotak uspješnosti studenta tijekom nastave čini do 70% ocjene, a na završnom ispitu 30% ocjene.

Zaključna usmena prezentacija određenog dijela gradiva ovog predmeta, bit će obvezni dio završnog ispita.

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

-

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE 2025/2026

Stigma u psihijatriji

Predavanja (mjesto i vrijeme / grupa)	**Vježbe** (mjesto i vrijeme / grupa)	**Seminari** (mjesto i vrijeme / grupa)
25.03.2026		

P1 Uvodno predavanje – psihijatrija 21. stoljeća:
• Klinika za psihijatriju (16:30 - 17:15) [224]
  ○ SUP
 	
P2.Pristup psihijatrijskom bolesniku:
• Klinika za psihijatriju (17:15 - 18:00) [224]
  ○ SUP
 	
P3 Psihijatrija u zajednici:
• Klinika za psihijatriju (18:00 - 18:45) [224]
  ○ SUP		

izv.prof.dr. sc. Kaštelan Ana, dr. med. [224]		
01.04.2026		

P4. Stigma:
• Klinika za psihijatriju (16:30 - 17:15) [224]
  ○ SUP
 	
P5. Destigmatizacija:
• Klinika za psihijatriju (17:15 - 18:00) [224]
  ○ SUP
		S1 – Psihijatrija 21. stoljeća:
		• Klinika za psihijatriju (18:00 - 18:45) [224]
		  ○ SUP

izv.prof.dr. sc. Kaštelan Ana, dr. med. [224]		
04.04.2026		
	V8-V10 TERENSKA NASTAVA: • Klinika za psihijatriju (09:00 - 12:45) [224] ○ SUP	
izv.prof.dr. sc. Kaštelan Ana, dr. med. [224]		
08.04.2026		

		S2 - Pristup psihijatrijskom bolesniku:
		• Klinika za psihijatriju (16:30 - 17:15) [356]
		  ○ SUP
		
		S3 Psihijatrija u zajednici:
		• Klinika za psihijatriju (17:15 - 18:00) [356]
		  ○ SUP
		
		S4 Stigma .:
		• Klinika za psihijatriju (18:00 - 18:45) [224]
		  ○ SUP
		
		S5. Destigmatizacija:
		• Klinika za psihijatriju (18:45 - 19:30) [224]
		  ○ SUP

naslovna asistentica Brozan Sanja, dr. med. [356] · izv.prof.dr. sc. Kaštelan Ana, dr. med. [224]		

11.04.2026		
	V1-V4 TERNSKA NASTAVA: • Klinika za psihijatriju (09:00 - 12:00) [356] ○ SUP V5-V7 TERENSKA NASTAVA: • Klinika za psihijatriju (12:00 - 14:15) [356] ○ SUP	
naslovna asistentica Brozan Sanja, dr. med. [356]		
13.04.2026		
	V8-V10 TERENSKA NASTAVA: • Klinika za psihijatriju (16:30 - 18:45) [356] ○ SUP	
naslovna asistentica Brozan Sanja, dr. med. [356]		
15.06.2026		
		S1 – Psihijatrija 21. stoljeća: • Klinika za psihijatriju (16:00 - 16:45) [224] ○ SUP S2 - Pristup psihijatrijskom bolesniku: • Klinika za psihijatriju (16:45 - 17:30) [224] ○ SUP S3 Psihijatrija u zajednici: • Klinika za psihijatriju (17:30 - 18:15) [224] ○ SUP
izv.prof.dr. sc. Kaštelan Ana, dr. med. [224]		
19.06.2026		
		S4 Stigma .: • Klinika za psihijatriju (16:00 - 16:45) [356] ○ SUP S5. Destigmatizacija: • Klinika za psihijatriju (16:45 - 17:30) [356] ○ SUP
naslovna asistentica Brozan Sanja, dr. med. [356]		

Popis predavanja, seminara i vježbi:

PREDAVANJA (TEMA)	Broj sati	Mjesto održavanja
P1 Uvodno predavanje – psihijatrija 21. stoljeća	1	Klinika za psihijatriju
P2.Pristup psihijatrijskom bolesniku	1	Klinika za psihijatriju
P3 Psihijatrija u zajednici	1	Klinika za psihijatriju
P4. Stigma	1	Klinika za psihijatriju

P5. Destigmatizacija	1	Klinika za psihijatriju

VJEŽBE (TEMA)	Broj sati	Mjesto održavanja
V1-V4 TERNSKA NASTAVA	4	Klinika za psihijatriju
V5-V7 TERENSKA NASTAVA	3	Klinika za psihijatriju
V8-V10 TERENSKA NASTAVA	3	Klinika za psihijatriju

SEMINARI (TEMA)	Broj sati	Mjesto održavanja
S1 – Psihijatrija 21. stoljeća	2	Klinika za psihijatriju
S2 - Pristup psihijatrijskom bolesniku	2	Klinika za psihijatriju
S3 Psihijatrija u zajednici	2	Klinika za psihijatriju
S4 Stigma .	2	Klinika za psihijatriju
S5. Destigmatizacija	2	Klinika za psihijatriju

ISPITNI TERMINI (završni ispit):